

13. Powering European Public Sector Innovation: Towards A New Architecture. Report of the Expert Group on Public Sector Innovation. European Commission, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu>.

14. Social Services of General Interest in the EU / U. Neer-gaard, E. Szyszczak, J. Willem van de Gronden, M. Krajewski (Ed.). – The Hague : T.M.C. Asser Press, 2013. – 622 p.

15. Torres L. E-government and the transformation of public administrations in EU countries: Beyond NPM or just a second wave of reforms? / L. Torres, V. Pina // Facultad de Ciencias Economicas y Empresariales, Universidad de Zaragoza : Documentos de Trabajo – 2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uhu.es/ijdar/documentos/Present04/vicente.pdf>.

16. Towards interoperability for European public services: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, COM(2010), 16.12.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/isa/documents/isa_iop_communication_en.pdf

17. Wilson W. The Study of Administration / W. Wilson. – Washington, D.C. : American Political Science Quarterly, 1991. – 380 p.

Надійшла до редколегії 05.05.2015 р.

УДК 353.2

Д. Ф. Дуков,

здобувач кафедри європейської інтеграції ОРІДУ НАДУ, м. Одеса

АНАЛІЗ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ “МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ” ТА ПОБУДОВА ЙОГО УЗАГАЛЬНЕНОГО ВИЗНАЧЕННЯ

У статті на основі двох підходів, в основу яких покладено визначення родового поняття й істотних ознак та формальне уявлення поняття “система”, здійснено аналіз існуючих визначень поняття “механізм державного управління”, побудовано два його узагальнених визначення.

Ключові слова: механізм державного управління, родове поняття, істотні ознаки, система, узагальнене визначення.

D. F. Dukov,

Seeker of PhD degree of European Integration of ORI NAPA, Odesa

ANALYSIS OF THE ESSENCE OF “GOVERNANCE MECHANISM” AND BUILDING UP ITS GENERALIZED DEFINITION

By taking two different methodological approaches, which are based on the defining of the generic term, essential features and formal notion of the “system”, the article claims to analyze the existing definitions of the notion “governance mechanism” and create two new generalized definitions of that notion.

Key words: governance mechanism, generic term, essential features, system, generalized definition.

Удосконалення процесів державного управління неможливе без дослідження теоретичних засад цих процесів, визначення відповідних категорій державного управління. Серед них особливе місце посідає поняття “механізм державного управління”. Без розкриття його сутності неможливо вирішити проблему підвищення ефективності механізмів державного управління і відповідно ефективності усєї системи державного управління. Наявність досконалих механізмів державного управління забезпечує цілеспрямоване, скоординоване та раціональне управління соціальними та економічними процесами в країні, належний рівень організаційно-управлінського впливу на розвиток усіх сфер життя держави, стійку підтримку дій органів державної влади з боку різних верств населення.

Концептуальні засади механізмів державного управління висвітлено у працях таких провідних вітчизняних і зарубіжних учених у галузі державного управління: В. Авер'янова, Г. Астапової, Г. Атаманчука, В. Бакуменка, І. Булеєва, Ю. Древаля, В. Іванова, В. Князева, О. Комякова, М. Корецького, О. Коротича, О. Кравченко, А. Кульмана, Р. Ларіної, В. Малиновського, О. Машкова, Н. Мойсєєва, Н. Нижник, Г. Одінцової, Л. Приходченко, Р. Рудніцької, Ю. Тихомирова, О. Федорчак, Л. Юзькова та ін. Однак незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених поняттю “механізм державного управління”, навколо нього дотепер точаться суперечки та існують різні його трактування. Сьогодні в науковій літературі немає єдиної точки зору щодо визначення цього поняття. Одні автори визначають його як систему державних органів, організованих відповідно до визначених принципів для здійснення завдань державного управління, другі – як складову системи управління, що забезпечує здійснення впливу на фактори, від стану яких залежить результат діяльності управлінського об'єкта, треті – як демократичну державну організацію управлінського впливу на суспільні процеси, четверті – як спосіб організації та функціонування управління, що базується на висуненні обґрунтованих цілей, п'яті – як сукупність практичних заходів, засобів, важелів та стимулів, за допомогою яких органи державної влади впливають на будь-які суспільні відносини з метою досягнення поставлених цілей. Існують і інші точки зору [1–7].

Мета дослідження – проаналізувати існуючі визначення поняття “механізм державного управління” шляхом: а) виділення в них родового поняття та істотних ознак; б) зіставлення їх з формальним уявленням поняття “система”. За результатами кожного аналізу побудувати узагальнене визначення поняття “механізм державного управління” та здійснити їх порівняння.

Елементом категорії “механізм державного управління” є поняття “механізм” (із грец. – знаряддя, машина). Згідно з Тлумачним словником іноземних слів – це: 1) внутрішня будова машини, приладу, апарату, що приводить їх у дію (годинниковий механізм, механізм насоса); 2) у переносному значенні – система, устрій, що визначають порядок якого-небудь виду діяльності, процесу (державний механізм, механізм виконання закону). У державному управлінні поняття “механізм” вживається саме в переносному значенні [8].

Вирішити питання визначення поняття “механізм державного управління” можна скориставшись одним з існуючих визначень або на основі аналізу існуючих визначень та виходячи зі свого досвіду і цілей дослідження запропонувати свій варіант. Але, на наш погляд, такий підхід не є найкращим, бо поняття “механізм

державного управління” є багатогранним і складним феноменом, а існуючі його визначення є точками зору окремих авторів, кожна з яких не відображає усього різноманіття досліджуваного явища. А запропоноване власне визначення може стати ще одним в ряду існуючих. В зв’язку із цим постає завдання знайти таке визначення поняття “механізм державного управління”, яке врахує точки зору більшості дослідників та забезпечить його комплексне уявлення.

Тому було обрано шлях, пов’язаний з побудовою узагальненого визначення поняття “механізм державного управління”, яке охоплює більшість з існуючих його визначень. Як інструмент було використано найбільш відомий спосіб визначення понять, який полягає у виборі родового поняття (класу), до якого відноситься досліджуємо поняття, та встановленні істотних ознак, які характеризують його видову відмінність. При цьому, як це було запропоновано В. Горячуком, цей метод було використано у зворотному порядку: існуючі визначення поняття “механізм державного управління” були структуровані шляхом виділення в кожному з них родового поняття та істотних ознак [9]. Для цього було використано понад 30 визначень, які наведені у працях різних вчених, більшість з яких була зібрана в роботах Ю. Древаль, О. Кравченко, В. Овчаренко та О. Федорчак [10–13]. Частина структурованих визначень представлена у таблиці.

Таблиця

Визначення поняття “механізм державного управління”,
їх родові поняття та істотні ознаки

<i>Визначення</i>	<i>Родове поняття</i>	<i>Істотні ознаки</i>	<i>Автор визначення</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
складна система державних органів, організованих відповідно до визначених принципів для здійснення завдань державного управління	система	державних органів, організованих відповідно до визначених принципів для здійснення завдань державного управління	Г. Атаманчук [1, с. 86]
сукупність практичних заходів, засобів, важелів, стимулів, за допомогою яких органи державної влади впливають на будь-які суспільні відносини з метою досягнення поставлених цілей	сукупність	практичних заходів, засобів, важелів, стимулів; використовують органи державної влади для впливу на будь-які суспільні відносини з метою досягнення поставлених цілей	В. Д. Бакуменко, Д. О. Безносенко [4]
сукупність установ, через які здійснюється “державне керівництво суспільством, ..., забезпечують цілеспрямований вплив суб’єктів управління на об’єкти управління	сукупність	установ, через які здійснюється державне керівництво суспільством; забезпечує цілеспрямований вплив суб’єктів управління на об’єкти управління	Л. П. Юзьков [5, с. 57,59, 61]
певне знаряддя для здійснення цілеспрямованих перетворень	знаряддя	для здійснення цілеспрямованих перетворень	О. Б. Коротич [7, с. 246]

1	2	3	4
штучно створена складна система, призначена для досягнення поставлених цілей, яка має визначену структуру, сукупність правових норм, методи, засоби, інструменти державного впливу на об'єкт управління	система	штучно створена; призначена для досягнення поставлених цілей; має сукупність правових норм, методи, засоби, інструменти державного впливу на об'єкт управління	Р. М. Рудніцька, О. Г. Сидорчук, О. М. Стельмах [14, с. 15]
спосіб організації управління суспільними справами, за якого взаємопов'язані методи, засоби і принципи, що зрештою і забезпечує ефективну реалізацію цілей управління	спосіб	організації управління суспільними справами; за якого взаємопов'язані методи, засоби і принципи забезпечують ефективну реалізацію цілей управління	В. Н. Іванов [15, с. 265]
засіб розв'язання суперечностей явища чи процесу, послідовну реалізацію дій, які базуються на основоположних принципах, цільовій орієнтації, функціональній діяльності з використанням відповідних їй методів управління та спрямовані на досягнення мети	засіб	розв'язання суперечностей явища чи процесу; послідовної реалізації дій, які базуються на основоположних принципах, цільовій орієнтації, функціональній діяльності з використанням відповідних їй методів управління; спрямований на досягнення мети	Г. С. Одинцова, Н. М. Мельтюхова [16, с. 13]
процес погодженого впливу суб'єкта управління на явища соціальної дійсності, що його оточують	процес	погодженого впливу суб'єкта управління на явища соціальної дійсності, що його оточують	Тихомиров [17, с. 20, 49, 71]

Як родові поняття були виділені: система, складова системи, сукупність, знаряддя, засіб, процес, спосіб та ін. Найбільш частіше використовуються поняття “система” та “сукупність”. При цьому в останньому випадку автори або безпосередньо вказують, що мова йде про сукупність взаємопов'язаних елементів, або неявно це розуміють. Тобто можна казати, що мова також йде про систему. Автори, які в якості родового поняття використовують “складова системи”, як правило, розуміють “механізм державного управління” як складову системи державного управління, тобто як систему більш нижчого рівня. Тому в

подальшому замість цих трьох родових понять ми будемо розглядати тільки одне – система.

Стосовно використання поняття “знаряддя” як родового слід відмітити, що згідно академічного тлумачного словника знаряддя – це пристосування, прилад, механізм і т. ін., за допомогою якого виконується певна дія [18]. Поняття “пристосування” та “прилад”, в основному, розглядаються як певні технічні устрої. Тому розглядати їх як основу для визначення поняття “механізм державного устрою” представляється недоцільним. Що стосується використання поняття “механізм” як родового, то, як уже зазначалося вище, у державному управлінні воно вживається в переносному значенні й означає систему, яка визначає порядок якого-небудь виду діяльності, процесу. Тому в подальшому як родове поняття замість поняття “знаряддя” будемо використовувати поняття “система”.

Що стосується використання поняття “засіб” як родового. Згідно з академічним тлумачним словником – це: 1) те, що служить знаряддям у якій-небудь дії, справі; 2) механізми, пристрої і т. ін., необхідні для здійснення чого-небудь, для якоїсь діяльності; 3) прийом, якась спеціальна дія, що дає можливість здійснити що-небудь, досягти чогось; спосіб [18]. Перші два варіанти визначення через поняття “знаряддя” та “механізм” ми вже вище розглядали й дійшли висновку, що замість них як родове поняття обґрунтовано використання поняття “система”. Що стосується третього варіанту визначення поняття “засіб” як прийом або якась спеціальна дія, то, на наш погляд, використання його як родового суттєво обмежує можливості комплексного уявлення про поняття “механізм державного управління”. Тому в подальшому як родове замість поняття “засіб” будемо використовувати поняття “система”.

Поняття “спосіб” – це: 1) те, що служить знаряддям, засобом і т. ін. в якій-небудь справі, дії; 2) певна дія, прийом або система прийомів, яка дає можливість зробити, здійснити що-небудь, досягти чогось [18]. Тобто, в основі першого варіанта визначення лежать поняття “знаряддя” та “засіб”, замість яких як родове поняття визнано обґрунтованим використання поняття “система”. Що стосується другого варіанта визначення поняття “спосіб” як системи прийомів, то це приводить нас до розглянутого вище поняття “система”, але в обмеженому варіанті, а саме з певним набором прийомів. Тому замість поняття “спосіб” як родового поняття обґрунтовано використовувати поняття “система”.

Поняття “процес” згідно з тим ж академічним тлумачним словником – це: 1) послідовна зміна станів або явищ, яка відбувається закономірним порядком; процес розвитку чого-небудь; 2) сукупність послідовних дій, засобів, спрямованих на досягнення певного наслідку [18]. Покладати поняття “процес” в основу визначення поняття “механізм державного управління” уявляється необґрунтованим, бо механізм забезпечує (здійснює) певний процес дій, це є результатом його функціонування, але сам механізм не є процесом.

Підсумовуючи аналіз родових понять, що використовувалися різними дослідниками при визначенні поняття “механізм державного управління”, можна дійти висновку, що як таке доцільно й обґрунтовано використовувати поняття “система”. Воно створює основу для побудовання багатоаспектного та комплексного визначення поняття “механізм державного управління”.

Наступним кроком аналізу поняття “механізм державного управління” є визначення його істотних ознак. Вони дозволяють визначити поняття “механізм державного управління” як окремий вид поняття “система”. До них згідно з таблицею можна віднести такі: має штучний характер; має певну мету державного управління; забезпечує вплив на об’єкт управління; складається з взаємопов’язаних елементів; має матеріальні, фінансові, соціальні та організаційні ресурси. Розглянемо кожну з цих істотних ознак.

Штучний характер. Вона відображає той факт, що механізм державного управління як система створена людиною. Це дозволяє відділити його від природних систем.

Має певну мету державного управління. Це дозволяє відділити механізм державного управління від технічних систем, також створених людиною, але які не мають мети, бо мета властива лише суб’єктам. Той факт, що мова йде про мету державного управління, дозволяє відділити механізм державного управління від економічних систем управління підприємствами.

Забезпечує вплив на об’єкт управління. Це відображає один з головних постулатів теорії управління, який передбачає виділення в системі управління суб’єкта та об’єкта управління. Ця істотна ознака виносить об’єкт управління поза рамки механізму державного управління. Тобто останній відноситься до систем, які є суб’єктами управління.

Складається з елементів. Характер та склад елементів також дозволяє відділити механізм державного управління як окремий вид систем. Кожний автор виділяє свій набір елементів. Одні роблять акцент на інструменти впливу на об’єкт управління, відносячи до них засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, принципи, заходи та ін. Інші автори основну увагу приділяють суб’єктності механізму державного управління, розглядаючи в якості його елементів органи державного управління. На наш погляд, уваги заслуговують обидві точки зору. Відповідно до складу елементів механізму державного управління слід включити і перші й другі. При цьому на перший план слід висунути елементи, які визначають суб’єктність механізму державного управління (державні органи управління, установи), що здійснюють вплив на об’єкт управління за допомогою першої групи елементів (засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, принципи, заходи та ін.).

Має матеріальні, фінансові, соціальні, організаційні та інші ресурси. Важливою ознакою механізму державного управління є наявність різноманітних ресурсів, від яких залежить його дієвість.

Підсумовуючи аналіз існуючих визначень поняття “механізм державного управління”, здійснений у контексті виділення родового поняття та істотних ознак, можна запропонувати таке узагальнене його визначення: механізм державного управління – це система державних органів (установ) управління, які за допомогою низки інструментів (засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, принципи, заходи та ін.) та наявних ресурсів забезпечують вплив на об’єкт управління для досягнення певної мети державного управління.

Використання категорії “система” як родового поняття дозволяє запропонувати ще один підхід до побудови узагальненого визначення поняття “механізм державного управління”. Для цього скористаємося численними напрацюваннями у сфері теорії систем та системного аналізу. Як парадигма дослідження поняття “механізм державного управління” були використанні результати досліджень відомих системологів Л. фон. Берталанфі, А. Богданова, Р. Акофа, А. Садовського, Е. Юдіна, С. Ніканорова, С. Оптнера, М. Месаровіча, А. Уймова та ін. При цьому будемо використовувати наступне формальне визначення поняття “система” [19]:

$$S = \langle A, Q, R, Z, SR \rangle,$$

де: S – система, A – елементи, R – відношення, Q – властивості, Z – мета, SR – взаємодія системи із зовнішнім інституційним середовищем.

Згідно з цим уявленням система: має мету; є сукупністю взаємозв’язаних елементів; її елементи виступають як системи більш низького порядку; може бути представлена в різних аспектах та на різних рівнях; утворює особливу єдність із зовнішнім середовищем.

Зіставимо таке формальне уявлення поняття “система” з існуючими визначеннями поняття “механізм державного управління”.

Першою ознакою формального визначення системи є наявність мети. У більшості визначень поняття “механізм державного управління” безпосередньо вказується на спрямованість цього механізму на “досягнення певної мети”, “досягнення поставлених цілей”, “виконання цілей”, “реалізацію цілей управління”, “здійснення цілеспрямованого впливу”, “здійснення цілеспрямованих перетворень”, “реалізацію управлінських рішень”. В деяких визначеннях поняття “механізм державного управління” має місце більш конкретне визначення цілі, наприклад, “здійснення управлінського впливу на суспільні процеси”, “реалізація соціально-економічних функцій”, “забезпечення динамічного розвитку суспільства”. На наш погляд, вказівка на “досягнення певної мети” носить досить загальний характер, а на “реалізацію соціально-економічних функцій” – навпаки обмежує сферу використання механізмів державного управління. Поза увагою залишається сфера екології та охорони навколишнього середовища.

У деяких визначеннях поняття “механізм державного управління” мова йде про досягнення певної мети (цілей) державного управління. На наш погляд, таке визначення мети представляється найбільш обґрунтованим. Використання словосполучення “державне управління” має дуже важливе значення, бо відокремлює розуміння механізму державного управління як системи від систем управління підприємствами, а також технічних та природних систем.

Виходячи з вищевикладеного, розглядаючи механізм державного управління як систему, в подальшому як її ціль будемо розуміти “певну мету державного управління”. Таке визначення мети може бути деталізовано залежно від цілей та сфери дослідження.

Однією з головних ознак формального визначення поняття “система” є уявлення її як сукупність взаємозв’язаних елементів. Певна група дослідників розгляд елементів механізму державного управління обмежує такими, за

допомогою яких суб'єкт управління (органи влади) здійснює вплив на об'єкт управління – засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, інструменти, принципи, заходи та ін. Ці дослідники не розглядають органи влади як елемент механізму державного управління.

Інші дослідники до складу елементів механізму державного управління включають державні органи (суб'єкти управління, сукупність установ), що, на наш погляд, цілком обґрунтовано, бо саме суб'єкт управління (органи влади) є головним елементом, який за допомогою інших елементів (засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, інструменти, принципи, заходи) забезпечує функціонування механізму державного управління.

Іноді деякі дослідники до складу елементів механізму державного управління включають мету. На наш погляд, це невиправдано, бо мета займає особливе місце і повинна бути відокремлена, як це має місце у формальному визначенні поняття “система”.

Таким чином, елементи механізму державного управління як системи, можна визначити як органи державного управління (суб'єкт управління), які за допомогою інших елементів – засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, інструменти, принципи, заходи – забезпечують функціонування механізму державного управління та досягнення певної мети державного управління.

Системний підхід передбачає, що елементи системи виступають як системи більш низького порядку. У нашому випадку такими підсистемами можуть бути окремі державні органи (установи), інструменти, функції та ін.

Механізм державного управління як система може бути представлено у різних аспектах та на різних рівнях. Тобто механізм може мати ієрархічну структуру, відобразити різні аспекти – політичний, адміністративний, економічний, соціальний, правовий, організаційний та ін.

Украй важливим аспектом формального визначення поняття “система” є її єдність (взаємозв'язок) із зовнішнім середовищем. Останнє ми будемо розглядати як інституційне середовище – сукупність діючих формальних і неформальних норм (правил) та організацій, які визначають умови функціонування механізму державного управління. Від стану інституційного середовища, в значній мірі, залежить ефективність функціонування механізму державного управління. Головну роль у створенні сприятливого інституційного середовища грають центральні та місцеві органи влади.

Підсумовуючи зіставлення формального уявлення поняття “система” з існуючими визначеннями поняття “механізм державного управління”, можна узагальнене визначення цього поняття сформулювати таким чином: це система, що складається з органів державного управління, які за допомогою низки інших елементів системи (засобів, важелів, методів, процедур, правових норм, стимулів, способів, функцій, інструментів, принципів та заходів) забезпечують вплив на об'єкт управління для досягнення певних цілей державного управління та утворює особливу єдність (взаємозв'язок) із зовнішнім інституційним середовищем, від стану якого залежить її ефективність.

Таким чином, на основі двох методичних підходів побудовано два узагальнені визначення поняття “механізм державного управління”. В основу

кожного з них покладено поняття “система”, головними її елементами є органи державного управління, які за допомогою інших елементів (засобів, важелів, методів, процедур, правових норм, стимулів, способів, функцій, інструментів, принципів та заходів) здійснюють вплив на об’єкт управління для досягнення певної мети державного управління. В той же час друге визначення є більш комплексним, бо враховує таку важливу особливість, як єдність (взаємозв’язок) механізму державного управління та навколишнього інституційного середовища.

Література:

1. *Атаманчук Г. В.* Теория государственного управления / Г. В. Атаманчук. – М. : Юрид. л-ра, 1997. – 400 с.
2. *Нижник Н. Р.* Системний підхід в організації державного управління : навч. посіб. / Н. Р. Нижник, О. А. Машков ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ, 1998. – 160 с.
3. *Тихомиров Ю. А.* Механизмы управления в развитом социалистическом обществе / Ю. А. Тихомиров. – М. : Наука, 1978. – 236 с.
4. *Бакуменко В. Д.* Виявлення комплексу проблем державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції України, розробка пропозицій щодо вдосконалення системи державного управління цими процесами : наук.-досл. робота [Електронний ресурс] / В. Д. Бакуменко, Д. О. Безносенко. – К. : НАДУ при Президентові України ; Центр навчання і досліджень з європейської та євроатлантичної інтеграції України. – 41 с. – Режим доступу : <http://www.nara-eurostudies.org.ua/2-2.rtf>.
5. *Юзьков Л. П.* Государственное управление в политической системе развитого социализма / Л. П. Юзьков. – К. : Вища шк, 1983. – 155 с.
6. *Малиновський В. Я.* Державне управління : навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – Вид. 2-ге, доп. і перероб. – К. : Атіка, 2003. – 576 с.
7. *Коротич О. Б.* Методологічні засади державного управління регіональним розвитком / О. Б. Коротич // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2005. – Вип. 3 (12). – 316 с.
8. Толковый словарь иностранных слов. – 2008 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://slovari.yandex.ru/%D0%9C%D0%B5%D1%85%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B7%D0%BC/%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5/>.
9. *Горячук В. Ф.* Аналіз поняття капіталу та його співвідношення з поняттям багатство / В. Ф. Горячук // Економічні інновації : зб. наук. праць. – Одеса, 2010. – Вип. 40. – С. 76–85.
10. *Кравченко О. М.* Теоретичні підходи до визначення поняття “механізм державного управління” [Електронний ресурс] / О. М. Кравченко // Державне управління : удосконалення та розвиток. – 2009. – № 3. – Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=56>.
11. *Федорчак О. В.* Класифікація механізмів державного управління [Електронний ресурс] / О. В. Федорчак // Демократичне врядування. – 2008. – № 1. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak.pdf.
12. *Овчаренко В. А.* Аналіз поняття “механізм державного управління” [Електронний ресурс] / В. А. Овчаренко // Государственное управление. – 2011. – № 2. Режим доступа : http://www.rusnauka.com/22_PNR_2011/Gosupravlenie/2_90998.doc.htm.
13. *Древаль Ю. Д.* Механізми державного управління як наукова проблема [Електронний ресурс] / Ю. Д. Древаль // Державне будівництво. – 2009. – № 2. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeBu_2009_2_4.pdf.

14. Рудніцька Р. М. Механізми державного управління: сутність і зміст / Р. М. Рудніцька, О. Г. Сидорчук, О. М. Стельмах ; за наук. ред. М. Д. Лесечка, А. О. Чемериса. – Львів : ЛІДУ НАДУ, 2005. – 28 с.

15. Основы социального управления : учеб. пособ. / А. Г. Гладышев, В. Н. Иванов, В. И. Патрушев и др. ; под ред. В. Н. Иванова. – М. : Высш. шк., 2001. – 271 с.

16. Одінцова Г. С. Теорія і історія державного управління : опорний конспект лекцій і метод. вказівки до проведення практичних занять / Г. С. Одінцова, Н. М. Мельтюхова. – Х. : УАДУ (ХФ), 2001. – 136 с.

17. Тихомиров Ю. А. Механизмы управления в развитом социалистическом обществе / Ю. А. Тихомиров. – М. : Наука, 1978. – 236 с.

18. Академічний тлумачний словник (1970 – 1980) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/znaqjaddja>.

19. Горячук В. Ф. Системний аналіз процесу капіталізації економіки країни та визначення його як системи / В. Ф. Горячук // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2010. – Вип. 1 (28). – С. 270–278.

Надійшла до редколегії 17.04.2015 р.

УДК 353.2:351

Г. П. Кухарева,

аспірант кафедри політології та філософії ХарPI НАДУ, м. Харків

УПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У СВІТОВУ ТА ВІТЧИЗНЯНУ ПРАКТИКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Зроблено аналіз концепції нового публічного управління, включаючи основні положення, цілі, принципи та характеристики. Висвітлено переваги, недоліки та проблеми концепції, пов'язані з її впровадженням у країнах світу. Означено основні питання, пов'язані з можливим впровадженням нового публічного управління в Україні.

Ключові слова: сфера публічного управління, оптимізація управління, концепції публічного управління, новий публічний менеджмент, реформування публічного управління.

G. P. Kukhareva,

Postgraduate student of Political Science and Philosophy Department, KRI NAPA, Kharkiv

IMPLEMENTATION OF NEW PUBLIC MANAGEMENT IN WORLD AND NATIONAL PRACTICE OF PUBLIC ADMINISTRATION

The analysis of New Public Management, including main aspects, aims, principals and characteristics, has been done. Advantages, disadvantages and problems connected with the concept implementation are discovered. The main questions related to possible implementation of New Public Management in Ukraine has been designated.

Key words: public administration field, management optimization, conceptions of public administration, new public management, reforming of public administration.